

Dosarul nr. 3ra-564/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – N. Mazur

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Clima, A. Malfi, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Iovu împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu privire la constatarea încălcării legislației cu privire la petiționare, obligarea de a răspunde la petiția din 29 octombrie 2018, constatarea încălcării procedurii de soluționare a petiției din 18 iulie 2018, prin încălcarea termenului de soluționare a petiției,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 13 decembrie 2018 Andrei Iovu a depus cerere de chemare în judecată, concretizată la 26 martie 2019, împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, prin care a solicitat constatarea încălcării legislației cu privire la petiționare, obligarea de a răspunde la petiția din 29 octombrie 2018, constatarea încălcării procedurii de soluționare a petiției din 18 iulie 2018, prin încălcarea termenului de soluționare a petiției, obligarea de a examina petiția din 18.07.2018.

În motivarea pretențiilor reclamantului a indicat că la 29 octombrie 2018 s-a adresat către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu o petiție, prin care a invocat tergiversarea examinării plângerii depuse la 18 iulie 2018.

În petiție, a descris că la 18.07.2018 a depus o plângere în adresa Centrului, prin care a reclamat încălcarea legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal de către persoanele din sectorul de poliție nr. 5 al Inspectoratului de Poliție Centru, al DP mun. Chișinău.

Peste o lună de la data depunerii plângerii, la 22.08.2018 Centrul a adresat o scrisoare, prin care i s-a comunicat că până la acel moment nu a acumulat toate

informațiile necesare care ar permite formarea poziției obiective pe marginea faptelor deplânse. La adresările repetate pe parcursul lunilor septembrie, octombrie 2018, pârâtul menționa că plângerea se află în lucru și nu pot veni cu informații suplimentare.

Astfel, la 29.10.2018 prin petiția depusă a solicitat să-i fie comunicate motivele tergiversării examinării plângerii depuse la 18.07.2018, precum și dacă tergiversarea este pasibilă de sancțiune disciplinară pentru persoanele ce examinează plângerea din cadrul Centrului cu aprecierea situației privind examinarea de mai departe a plângerii depuse.

La 22.11.2018 a recepționat un răspuns, care conține un șir de erori, și anume, se menționează că Centrul a procesat cererea lui prin intermediul Legii privind accesul la informație, fapt care reprezintă un viciu în încadrarea corectă în câmpul legal al adresării. Totodată, Centrul nu a oferit răspuns la solicitările reclamantului, ci a prezentat o altă informație decât cea solicitată.

Prin hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea depusă de către Iovu Andrei, s-a constatat încălcarea legislației cu privire la petiționare de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, s-a obligat de a răspunde la petiția lui Andrei Iovu din data de 29 octombrie 2018 cu oferirea răspunsurilor la solicitările indicate, s-a constatat încălcarea procedurii de soluționare a petiției a lui Andrei Iovu din data de 18 iulie 2018, prin încălcarea termenului de soluționare a petiției. (f.d. 62, 69-71)

Instanța de fond și-a argumentat soluția prin faptul că prin prisma art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la petiționare, petițiile se examinează de către organele corespunzătoare în termen de 30 de zile, iar cele care nu necesită o examinare suplimentară-fără întârziere sau în termen de 15 zile de la data înregistrării. Reieșind din conținutul petiției din 29 octombrie 2018 întrebările formulate de către Andrei Iovu nu necesitau o studiere și examinare suplimentară și în asemenea circumstanțe termenul de dare a răspunsului la această petiție este de până la 15 zile. Astfel, răspunsul la petiția lui Andrei Iovu a fost dat la 19 noiembrie 2018 cu încălcarea termenului legal.

La 24 aprilie 2019 Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a declarat apel împotriva hotărârii din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a casat integral hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a emis o nouă decizie cu privire la admiterea parțială a cererii de chemare în judecată depusă de către Andrei Iovu împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind constatarea încălcării legislației cu privire la petiționare, obligarea de a răspunde la petiția din 29 octombrie 2018, constatarea încălcării procedurii de soluționare a petiției din 18 iulie 2018, prin încălcarea termenului de soluționare a petiției. S-a constatat încălcarea termenului de examinare a plângerii depuse de către Andrei Iovu la 18 iulie 2018. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 107, 108-117)

Instanța de apel în motivarea soluției sale a reținut că termenul de examinare a plângerii lui Andrei Iovu din 18 iulie 2018 a fost încălcat, or, plângerea a fost înregistrată la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova la 18 iulie 2018 sub nr. I.A. – 280/18 (f.d. 8), fiind examinată

la 14 decembrie 2018 (f.d. 35-36), cu omiterea termenului prevăzut la art. 27 alin. (3) al Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Totodată, instanța de apel a considerat că instanța de fond neîntemeiat a admis pretenția prin prisma Legii cu privire la petiționare, urmând a fi examinată prin prisma Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011.

Colegiul a apreciat ca nejustificată tergiversarea examinării plângerii din considerentul necesității acumulării mijloacelor probatorii necesare în vederea formării unei poziții obiective pe marginea faptelor deplânse în plângerea din 18 iunie 2018 invocată de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, or, argumentul dat nu poate servi drept temei pentru respingerea pretenției cu privire la constatarea încălcării termenului de examinare a plângerii depuse la 18 iulie 2018.

Cu referire la pretențiile privind constatarea încălcării legislației cu privire la petiționare și obligarea de a răspunde la petiția din 29 octombrie 2018, instanța de apel a constatat netemeinicia pretențiilor date, deoarece după cum urmează din materialele dosarului la 29 octombrie 2018 Andrei Iovu a depus o cerere, solicitând informarea despre motivele tergiversării examinării plângerii depuse la 18 iulie 2018, care corect a fost examinată de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal prin prisma Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000, oferindu-i în termen răspunsul nr. 02/1-06/2469 din 19 noiembrie 2018, comunicându-i despre faptul că plângerea din 18.07.2018, se află în examinare și se colectează materialul probator.

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 17 februarie 2020 Centrul Național pentru Protecția Datelor cu caracter Personal al Republicii Moldova a depus recurs, prin intermediul poștei electronice la Curtea de Apel Chișinău. (f.d. 122-124, 125-127)

Prin recursul înaintat recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău în partea ce ține de constatarea încălcării termenului de examinare a plângerii depuse de către Andrei Iovu la 18 iulie 2018, cu emiterea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată declarată de către Andrei Iovu către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova să fie respinsă ca neîntemeiată, invocând că este neîntemeiată, deoarece la examinarea petiției depuse de către Andrei Iovu s-au întreprins măsurile necesare pentru a da un răspuns.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica

corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Conform art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Conform art. 45 alin. (4) din Codul administrativ, autoritățile publice acționează prin intermediul conducătorilor sau al reprezentanților.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei motivate din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților, care la data de 13 ianuarie 2020 a fost recepționată de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.119)

În aceste circumstanțe, recursul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova la 17 februarie 2020, este depus peste termenul legal prevăzut de lege, or, la caz, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 14 ianuarie 2020 și a expirat la 12 februarie 2020.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că, instanța de apel a expediat în mod eficient decizia din 30 octombrie 2019, iar lipsa unor acțiuni concrete de a ataca hotărârile judecătorești în termen demonstrează că Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a-i proteja drepturile (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

Instanța de judecată consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul recurentului.

Conform art. 47 alin. (3) din Codul administrativ culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Situații similare au fost deja examinate de către Curtea Europeană în hotărârile Popov versus Moldova (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), Melnic versus Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41) sau Dacia SRL versus Moldova (18 martie 2008, parag. 77), în care Curtea a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv

pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, nu a înaintat o cerere, prin prisma prevederilor art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cu privire la repunerea recursului în termen și nici nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege.

Din aceste motive recursul depus de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău necesită să fie declarat inadmisibil, deoarece, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție.

În conformitate cu art. 24 alin. 1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, interesându-se de soarta și etapa procedurală la care se află prezentul litigiu, în care are calitatea de recurentă, pentru a depune în termen recursul.

Folosirea cu bună-credință a drepturilor și obligațiilor procedurale prezumă că partea trebuie la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și la intervale rezonabile de timp să se intereseze despre decizia motivată a instanței de apel, întru respectarea termenelor prevăzute de lege.

Contrar acestor prevederi legale, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, nu a depus diligența necesară, nu a întreprins acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul primirii deciziei instanței de apel.

În acest sens este imperioasă jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara

inadmisibil recursul depus de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova.

Conform art. 193, 230, 233 alin. (1) și (2), 244, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. d) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh